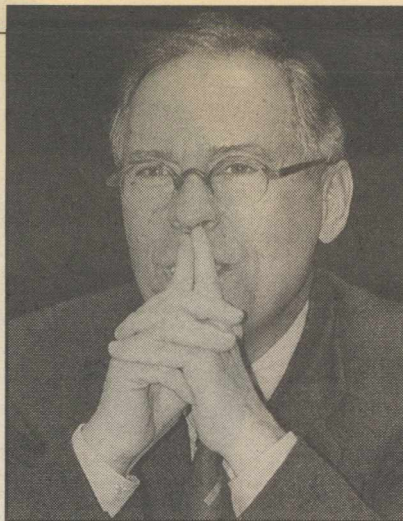

Ο Σπύρος Σημίτης για τη «νέα Γερμανία»

Ο αδελφός του
πρωθυπουργού μιλά για την εκλογική
νίκη των σοσιαλδημοκρατών
και τις πιθανές αλλαγές στην
ευρωπαϊκή πολιτική

● ΣΕΛ. 24

Σπύρος Σημίτης

ΒΕΡΟΛΙΝΟ

Του ΠΑΝΤ.
ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Από τη δεκαετία του '50 ζει και εργάζεται στη Γερμανία ο καθηγητής Σπύρος Σημίτης, αδελφός του Έλληνα πρωθυπουργού και γνωρίζει καλά τη γερμανική κοινωνία και πολιτική.

Διδάσκει στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Φρανκφούρτης, με ειδικότητα την «Προστασία Προσωπικών Δεδομένων» και για τον λόγο αυτό το επιστημονικό του έργο κάπου συναντά και την πολιτική.

Τον βρήκαμε για να μας μιλήσει για τη μεγάλη πολιτική αλλαγή, που ζει τις ημέρες αυτές η Γερμανία, την κεντροαριστερή στροφή της και το τέλος της εποχής Κολ. Οι απόψεις του πολύ ενδιαφέρουσες, δείχνουν πραγματική επαφή και διεισδυτική ματιά στα όσα συντελούνται στο γερμανικό και ευρωπαϊκό πολιτικό πεδίο.

—Θα θέλαμε να ξεκινήσουμε τη συνομιλία μας με το εξής ερώτημα: Όσα έγιναν τις τελευταίες ημέρες, η νίκη των Σοσιαλδημοκρατών, η ήττα Κολ, η πιθανή συνεργασία του SPD με τους Πρασίνους, τώρα σε κυβερνητικό επίπεδο, είναι μια πραγματική πολιτική αλλαγή για τη Γερμανία ή όχι;

«Αν συγκρίνει κανείς τις ημέρες μας με τη δεκαετία του '70, τότε δηλαδή που ανέβηκε στην κυβέρνηση το SPD με καγκελάριο τον Βίλι Μπραντ, δεν είναι το ίδιο. Είναι κάτι λιγότερο. Τότε ήταν μία ριζική αλλαγή, ήρθαν τελείως νέες αντιλήψεις σ' ό,τι αφορά τη συμμετοχή στην πολιτική και αλλαγή στις βασικές πεποιθήσεις σ' ό,τι αφορά τα πολιτικά προβλήματα. Σήμερα δεν μπορούμε να κάνουμε συγκρίσεις με το τότε, γιατί, όπως τόνισε και ο Σρέντερ, σε βασικούς τομείς της πολιτικής, για παράδειγμα στην εξωτερική πολιτική και στην οικονομική πολιτική σε μεγάλο μέρος, θα συνεχίσει την πολιτική της προηγούμενης κυβέρνησης. Όμως θα έλεγα ότι τώρα υπάρχουν δύο νέα στοιχεία, τα οποία δικαιώνουν την άποψη που λέει, ότι έχουμε να κάνουμε με αλλαγή.

»Το πρώτο είναι ότι, αντίθετα με τη μέχρι τώρα πολιτική, οι εργασιακές σχέσεις και το πρόβλημα της ανεργίας θα παίξουν πολύ με-

Κάτι μπορεί ν' αλλιάξει στην ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική

γαλύτερο ρόλο. Η νέα κυβέρνηση, σε αντίθεση με την προηγούμενη, θα κληθεί τώρα να αλλάξει τα δομικά προβλήματα της αγοράς εργασίας αλλά και του συνταξιοδοτικού συστήματος, που είναι και αυτό πολύ σημαντικό.

»Το δεύτερο στοιχείο είναι η πιθανή συμμετοχή των Πρασίνων στην κυβέρνηση, για πρώτη φορά στην ιστορία της χώρας, σε ομοσπονδιακό επίπεδο, θα τοποθετήσει τα οικολογικά προβλήματα σε κεντρικό ρόλο. Να προσθέσουμε ότι στο μέλλον μεγάλο ρόλο θα παίξει και η προστασία των δικαιωμάτων του ατόμου. Στον τομέα αυτό έχουμε να κάνουμε με την αλλαγή της νομοθεσίας που αφορά τους αλλοδαπούς και την απόκτηση της διπλής υπηκοότητας, θέμα στο οποίο συμφωνούν Πράσινοι και SPD. Επίσης στα δικαιώματα του ατόμου, αν πάρομε για παράδειγμα τον τομέα προστασίας των προσωπικών δεδομένων, που με ενδιαφέρει προσωπικά πολύ, η Γερμανία έχει την υποχρέωση τώρα, να αλλάξει τη νομοθεσία της με βάση την ευρωπαϊκή και νομίζω ότι οι προϋποθέσεις για να προχωρήσουμε σε περισσότερα δικαιώματα και προστασία του ατόμου, είναι τώρα πολύ καλύτερες από πριν».

—Ζώντας επί πολλά χρόνια στη Γερμανία, με καγκελάριο τον Χέλμουτ Κολ (16 χρόνια), πώς τον κρίνετε τώρα, που η εποχή του τε-

Αριστος γνώστης
της γερμανικής
πραγματικότητας
ο αδελφός του
πρωθυπουργού
μιά για τις
επιπτώσεις από την
εκλογή Σρέντερ

λείωσε οριστικά;

«Δίχως αντίρρηση ο Κολ ήταν ένας από τους μεγαλύτερους πολιτικούς στη μεταπολεμική Γερμανία και δίχως άλλο έπαιξε ένα πραγματικά ιστορικό ρόλο. Για ένα κυρίως λόγο, είναι ο πολιτικός εκείνος που περισσότερο από τους άλλους προώθησε την ευρωπαϊκή πολιτική κατά τρόπο καθοριστικό. Είναι ο κατ' εξοχήν Ευρωπαίος από τους Γερμανούς πολιτικούς. Σε αυτό προστέθηκε και η ενοποίηση της Γερμανίας. Ετσι ο ιστορικός του ρόλος ήταν πράγματι μεγάλος».

—Από τον Σρέντερ, τον καινούργιο καγκελάριο, τι περιμένετε;

«Από τον Σρέντερ περιμένω πρώτον, την αλλαγή της πολιτικής στη Γερμανία, που αφορά τις εργασιακές σχέσεις. Αυτό όμως θα έχει ως συνέπεια, αν γίνει αλλαγή στη Γερμανία, ότι θα πρέπει κανείς να πάρει υπ' όψιν του τις επιπτώσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο και την αναγκαιότητα η πολιτική για τις εργασιακές σχέσεις να γίνει ευρωπαϊκή πολιτική.

»Εάν προσθέσουμε τον Σρέντερ, στον Ζοσπέν στη Γαλλία, τον Μπλερ στη Βρετανία και τις άλλες κυβερνήσεις, σαν την ελληνική κυβέρνηση, τότε για πρώτη φορά υπάρχει η δυνατότητα κοινής ευρωπαϊκής κοινωνικής και εργασιακής πολιτικής. Κάτι που απέρριπτε η προηγούμενη γερμανική κυβέρνηση. Τώρα

έχουμε για πρώτη φορά την ευκαιρία να δώσουμε στην ευρωπαϊκή πολιτική κοινωνικό πρόσωπο».

—Πιστεύετε ότι αυτή η πολιτική αλλαγή θα επηρεάσει θετικά τις ελληνογερμανικές σχέσεις και μπορούμε τώρα να ελπίζουμε σε θετικότερη αντιμετώπιση του αιτήματός μας για επιστροφή του Αναγκαστικού Δαγείου και των Πολεμικών Αποζημιώσεων;

«Σε ό,τι αφορά την εξωτερική πολιτική, πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας ότι η κυβέρνηση Σρέντερ έχει να αντιμετωπίσει τεράστια εσωτερικά προβλήματα, και έτσι πιστεύω ότι το βάρος της πολιτικής της θα αφιερωθεί περισσότερο σ' αυτά τα προβλήματα. Επειδή όμως δεν είναι εύκολο να βρεθούν λύσεις κανένα από τα δύο κόμματα δεν θα θελήσει να ανοίξει μέτωπα αλλού και να φορτωθεί πρόσθετα προβλήματα. Αυτό σημαίνει ότι η γερμανική εξωτερική πολιτική θα μείνει βασικά η ίδια.

»Σ' ό,τι αφορά την Ελλάδα, νομίζω ότι οι καλές σχέσεις που υπήρχαν θα εξακολουθούν να υπάρχουν και ίσως γίνουν ακόμη καλύτερες. Για το πρόβλημα των αποζημιώσεων πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας ότι τα θύματα του πολέμου, αργά αλλά δικαίως, άρχισαν να αντιδρούν τα τελευταία χρόνια. Αυτή την εποχή παρατηρούμε ότι βρίσκονται λύσεις και συμβιβασμοί, ιδιαίτερα με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις π.χ. κάποιες ασφαλιστικές εταιρείες αλλά και τη Φολκσβάγκεν. Αυτό συμβαίνει γιατί οι εταιρείες αυτές έχουν άμεσο συμφέρον για να μη δημιουργηθεί πρόβλημα με το όνομά τους.

»Με την κυβέρνηση τα πράγματα είναι διαφορετικά. Η γερμανική κυβέρνηση έχει μέχρι τώρα αρνηθεί κατηγορηματικά και απλή ακόμη συζήτηση. Εκείνο το οποίο μπορεί να γίνει αυτή τη στιγμή είναι να προσπαθήσει κάποιος να βρει λύσεις ανάλογες με αυτές που βρέθηκαν για το θέμα των αποζημιώσεων με την Πολωνία και την Τσεχία. Την ίδρυση ιδρυμάτων στα οποία θα δοθούν χρήματα, που θα πρέπει να διαχειριστούν αποζημιώνοντας τους δικαιούχους. Πιστεύω ότι προσωπικές απαιτήσεις αποζημιώσεων δεν θα έχουν πιθανότητα επιτυχίας. Αντίθετα οι λύσεις της Πολωνίας και της Τσεχίας είναι λύσεις εφικτές και για άλλες χώρες. Πρέπει να σημειώσουμε ότι στο SPD αλλά και στους Πρασίνους υπάρχουν βουλευτές οι οποίοι πολλές φορές στο παρελθόν υποστήριξαν την αναγκαιότητα να βρεθούν λύσεις. Το μόνο που μπορεί τώρα να κάνει κανείς είναι να τους υπενθυμίσει τα όσα έλεγαν όταν ήταν στην αντιπολίτευση».